
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä

Jätehuoltomääräykset

PERUSTELUOSA

Jätehuoltomääräysten perusteluosa

Jätehuoltomääräysten perusteluosa	2
1 Kunnalliset jätehuoltomääräykset	4
1 Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet	4
1 § Soveltamisala	4
2 § Jätehuollon tavoitteet	4
3 § Määritelmät	4
2 Luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen	5
4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään	5
5 § Kiinteistökohtainen jäteastia	6
6 § Kimppa-astia	6
7 § Aluekeräyspisteet	7
8 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen ja alueellisiin keräyspisteisiin soveltumattomien jätteiden kuljettaminen	7
9 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat	8
10 § Elinkeinotoiminnan ja muun toiminnan jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella	8
3 Luku Jätteiden kerääminen kiinteistöllä	8
11 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit	8
12 § Sekajäte (sekajäte energiaksi)	10
13 § Muut erikseen kerättävät jätteet	10
4 Luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen	11
14 § Kompostointi	11
15 § Jätteen polttaminen	12
16 § Jätteen hautaaminen	12
17 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa	13
18 § Muut omatoimisen jätteenkäsittelyn määräykset	13
5 Luku Jäteastiat	13
19 § Jäteastiatyypit	13

20 §	Jäteastian merkitseminen.....	14
21 §	Jäteastioiden täyttäminen	14
22 §	Tyhjennysvälit	14
23 §	Kunnossapito ja pesu	15
6 Luku	Jätteen keräyspaikat	15
24 §	Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset	15
25 §	Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen	16
26 §	Alueelliset keräyspaikat	16
7 Luku	Jätteenkuljetus	16
27 §	Kuormaaminen	16
28 §	Kuljettaminen.....	17
29 §	Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen	17
30 §	Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat	17
31 §	Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen.....	18
8 Luku	Asumisessa syntyvät lietteet ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet	18
32 §	Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi	18
33 §	Lietteiden omatoiminen käsittely	19
9 Luku	Roskaantumisen ehkäiseminen	20
34 §	Yleisötilaisuuksien jätehuolto	20
35 §	Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla.....	20
10 Luku	Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet.....	20
36 §	Vaarallisten jätteiden jätehuolto.....	20
37 §	Erytisjätteet	21
11 Luku	Muut määräykset	22
38 §	Tiedottamisvelvoite	22
39 §	Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta	22
40 §	Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä.....	22
41 §	Voimaantulo.....	22
42 §	Siirtymäsäännökset.....	22

---

1 Kunnalliset jätehuoltomääräykset

1 Luku Soveltamisala ja yleiset velvoitteet

1 § Soveltamisala

Tämä jätehuoltomääräysten perusteluosa yhdistää ja selventää jätelain, jäteasetuksen, jätehuoltomääräysten ja Ekokymppin toimintalinjausten yhteisvaikutusta jätehuollon järjestämiseen Ekokymppin toiminta-alueella. Tätä dokumenttia ylläpidetään Ekokymppin viranomaistyönä, mikäli muutokset eivät vaadi jätehuoltomääräysten päivittämistä.

Jätehuoltomääräyksiä sovelletaan koko Ekokymppin toimialueella eli kaikissa Kainuun kunnissa ja Vaalan kunnan alueella.

Jätehuollon velvoitteet perustuvat jätelakiin (646/2011), jäteasetukseen (179/2012) ja muihin jätelain nojalla annettuihin asetuksiin sekä kunnan jätehuoltomääräyksiin. Jätehuoltomääräykset ovat paikallisia määräyksiä, jotka täydentävät ja tarkentavat lainsäädäntöä. Niissä määrätään sitovasti, miten alueella on toimittava jätehuollon järjestämisessä, roskaantumisen ja jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäisemisessä sekä jätehuollon valvonnassa.

Jätelain 91 §:ssä on määritelty, mistä asioista jätehuoltomääräyksiä voidaan antaa ja keitä ne koskevat. Ensisijaisesti jätehuoltomääräykset koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvastuulla olevaa jätehuoltoa ja tuottajanvastuunalaisten jätteiden keräämistä kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilta kiinteistöiltä. Tietyiltä osin määräykset koskevat myös muuta jätehuoltoa.

2 § Jätehuollon tavoitteet

Tavoitteita koskevassa säännöksessä ei anneta jätelakia tarkentavaa määräystä, vaan siinä käsitellään jätelain 8 §:n velvoitteita. Nämä velvoitteet ovat keskeisiä ja tuodaan siksi esille jätehuoltomääräyksissä. Jätehuollon tavoitteena on suojella terveyttä ja ympäristöä. Jätehuollon tulee aina olla asianmukaista, ja jätteet on kuljetettava sekä käsiteltävä hallitusti. Etusijajärjestyksestä on mahdollisuuksien mukaan kaikkien tahojen noudatettava. Jätehuollon ammattimaisille toimijoille etusijajärjestyksen noudattaminen on sitovaa siten, että saavutetaan taloudellisesti ja ympäristön kannalta paras lopputulos. Jätelain mukainen etusijajärjestys on selvitetty tarkemmin jätehuoltomääräyksen yleisessä osassa luvussa 1.2.

3 § Määritelmät

Jätehuoltomääräyksissä on määritelty ne käsitteet, joita jätehuoltomääräyksissä käytetään ja joiden ymmärtäminen on tärkeää määräyksiä sovellettaessa. Säännöksessä on määritelmät muun muassa eri jätelajeille ja erilaisille jätteiden keräyspisteille. Siltä osin kuin käsitteitä käytetään myös jätelaissa tai jäteasetuksessa, ovat määritelmät yhteneväiset lainsäädännössä käytettyjen määritelmien kanssa.

2 Luku Kunnan jätehuoltojärjestelmään liittyminen

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Jätelain 41 §:ssä edellytetään, että kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään. Velvollisuus kuuluu järjestetyn jätehuollon piiriin on kiinteistö- ja asuntokohtainen eli jos samalla kiinteistöllä sijaitsee monta eri asuin- tai vapaa-ajan rakennusta, on jokaisen näistä rakennuksista oltava kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piirissä.

Liittymisvelvollisuus kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään koskee kaikkia käytössä olevia ja käytettävissä olevia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä, koska näillä kiinteistöillä jätettä voi syntyä. Jätelaki ei mahdollista sitä, että asuin- tai vapaa-ajan kiinteistö vapautettaisiin liittymisvelvollisuudesta. Ainoastaan, jos katsotaan, ettei kiinteistö ole lainkaan käytettävissä asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen eli kyseessä on täysin käyttökelvoton kiinteistö, ei liittymisvelvollisuutta ole. Näissä tapauksissa kiinteistön haltijan on toimitettava käyttökeltvottomuudesta kirjallinen lausunto tai muu luotettava selvitys Ekokympille esimerkiksi rakennustarkastajalta tai muulta vastaavalta asiantuntijalta.

Muiden kuin asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on liityttävä kunnan jätehuoltojärjestelmään kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvan yhdyskuntajätteen osalta. Liittymisvelvollisuus koskee kaikkia niitä kiinteistöjä, joilla syntyy jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä. Tällaista jätettä on mm. kuntien hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte.

Jätteen haltijan on luovutettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta varten järjestämänsä keräyspaikkaan tai aluekeräyspisteeseen. Jätelain nojalla kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä ei siis saa käsitellä itse (muutoin kuin jätehuoltomääräysten 4 luvussa säädetyissä tapauksissa), eikä sitä saa luovuttaa mihinkään muualle kuin Ekokympin osoittamaan paikkaan. Näin varmistetaan kunnallisen jätehuollon toimivuus.

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty, miten jätelain mukainen liittymisvelvollisuus kunnan jätehuoltojärjestelmään tulee käytännössä kiinteistöillä järjestää. Kiinteistö voi hoitaa liittymisvelvollisuutensa kiinteistökohtaisella jäteastialla (tyhjennyssopimus jätehuoltourakoitsijan kanssa), lähikiinteistöjen yhteisellä jäteastialla (kimppa-astia, josta on tehty tyhjennyssopimus jätehuoltourakoitsijan kanssa, pois lukien kompostorit) tai kuulumalla aluekeräysverkoston käyttäjäksi. Aluekeräyspisteen käyttö ei vaadi erillistä sopimusta Ekokympin kanssa vaan ne asumiseen käytettävät kiinteistöt, joilla ei ole jätehuoltourakoitsijan kanssa tehtyä sekajäteastian tyhjennyssopimusta, kuuluvat aluekeräysverkkoon suoraan jätelain liittymisvelvoitteen perusteella.

Tieto kiinteistön liittymisestä kunnan jätehuoltojärjestelmään on kirjattu Ekokympin jätehuollon kuljetusrekisteriin, jota ylläpidetään lakisääteisen velvoitteen perusteella. Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvien kiinteistöjen tiedot saadaan jätehuoltourakoitsijoilta ja kimppa-astiat kiinteistön haltijoiden ilmoitusten perusteella. Muut asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt kirjataan rekisteriin aluekeräysverkoston käyttäjiksi.

---

5 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Jos kiinteistön haltija valitsee kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään liittymistavakseen kiinteistökohtaisen jäteastian, hän tekee jätehuoltourakoitsijan kanssa sopimuksen kiinteistön jäteastioiden tyhjentämisestä ja jätteiden kuljettamisesta. Kiinteistön haltija järjestää kiinteistölle keräyspaikan ja jäteastiat, ja sopii tyhjennysvälistä jätehuoltourakoitsijan kanssa jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Kiinteistön haltijan on laitettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte kiinteistön omaan jäteastiaan. Sellaista jätettä, joka kuljetetaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa, ei saa viedä muihin keräyspaikkoihin, kuten aluekeräyspisteisiin tai lajitteluasemille.

6 § Kimppa-astia

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen voi liittyä myös kimppa-astialla, jolloin lähikäin sijaitsevat kiinteistöt käyttävät samaa jäteastiaa. Kimppa-astialle on myös tehtävä sopimus jätehuoltourakoitsijan kanssa jäteastian tyhjentämisestä ja jätteiden kuljettamisesta.

Kimppa sopii omakoti- ja paritalojen sekä vapaa-ajan kiinteistöjen lisäksi myös asunto-osakeyhtiöille. Kimppa-astian käytön mahdollisuus on rajattu vain samalla alueella sijaitseville lähikiinteistöille, koska jätelain 41 §:n mukaisesti jätteet on luovutettava alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen eli jätehuolto on järjestettävä kiinteistön sijaintialueella. Kimpan muodostavat kiinteistöt eivät voi tämän vuoksi sijaita pitkän välimatkan päässä toisistaan.

Taajamissa lähikiinteistöiksi katsotaan samassa tai viereisessä korttelissa sijaitsevat kiinteistöt. Haja-asutusalueella lähikiinteistöiksi katsotaan naapurit taikka tiekunnan tai muun toiminnallisen kokonaisuuden muodostavat kiinteistöt. Olosuhteet huomioon ottaen kimpassa olevien kiinteistöjen välimatka voi olla pidempikin. Esimerkiksi saman yksityistien varrella sijaitsevat kiinteistöt voivat aina muodostaa kimpan. Lisäksi kylätoimikunnat ovat sellaisia toiminnallisia kokonaisuuksia, jotka voivat muodostaa kimpan, ja näissä kimpoissa kiinteistöjen välimatka toisiinsa nähden voi olla pidempi.

Kun kimppa perustetaan, kiinteistön haltijat sopivat tästä yhdessä. Tämän jälkeen kimpasta ilmoitetaan kirjallisesti Ekokympille, jotta tieto liittymisestä kunnan jätehuoltojärjestelmään voidaan kirjata kaikille kimpan osakaskiinteistöille. Ilmoitus tehdään myös jäteastiaa tyhjentävälle jätehuoltourakoitsijalle täydentämään tyhjennys sopimusta. Jotta jätehuollon kuljetusrekisteri pysyy ajan tasalla, on määräyksen mukaan myös kimpassa tapahtuvista muutoksista ilmoitettava Ekokympille.

Kimppalla on oltava yhteyshenkilö. Hän huolehtii tyhjennys sopimuksien tekemisestä, kimppailmoituksista ja kimpassa tapahtuvien muutoksien ilmoittamisesta tarvittaville tahoille. Koska kimpasta sovitaan kiinteistön haltijoiden kesken, ei siihen voida liittyä ilman, että liittymisestä on kimpan eli käytännössä yhteyshenkilön suostumus. Kimpan yhteyshenkilö huolehtii tarvittavasta osakkaiden tiedottamisesta, ja häneen voidaan olla yhteydessä asioissa, jotka liittyvät kimppaan sekä sen jäteastioihin ja keräyspaikkaan.

Useimmiten kimppa-astiaa käytetään sekajätteen keräämiseen. Lisäksi kimpassa voidaan kerätä eri hyötyjätelajeja eli biojätettä, kartonkia, metallia, lasia ja muovipakkauksia alueilla, jossa keräys on järjestetty. Yhteinen jäteastia on käytännöllinen tapa esimerkiksi biojätteen erilliskeräykseen taajamien omakotitalojen, paritalojen tai pienten rivitalojen kesken, koska yksittäisellä kiinteistöllä biojätettä syntyy tyypillisesti

vähän vaadittuun tyhjennysväliin nähden. Jos kimppa-astia on järjestetty hyötyjätteidensä keräystä varten, on astiatilavuutta oltava niin paljon, ettei hyötyjätteitä ohjautu ylitäytön vuoksi sekajätteen joukkoon.

Vapaa-ajan kiinteistön jätteet voidaan poikkeuksellisesti kuljettaa vakitukselle asuin-kiinteistölle, jos niiden välisellä matkalla ei ole kohtuullisesti saavutettavaa aluekeräyspistettä. Aluekeräyspiste on kohtuullisesti saavutettavissa, jos se sijaitsee vapaa-ajan asunnon läheisyydessä tai vakituksena asunnon ja vapaa-ajan asunnon välisen matkan varrella tai kohtuullisen poikkeaman päässä. Aluekeräyspisteen ei voida katsoa olevan kohtuullisesti saavutettavissa, jos aluekeräyspiste sijaitsee kauempana kuin vakituksena asunto. Tämä ns. poikkeuskimppa vaatii aina tapauskohtaisen viranhaltijapäätöksen Ekokympiltä. Päätöstä haetaan kirjallisella hakemuksella. Poikkeuskimppan edellytyksenä on, että vakituksena asunto kuuluu kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Jos vakituksena asunto sijaitsee esimerkiksi asunto-osakeyhtiössä, on jätteen toimittamiseen loma-asunnolta kiinteistön jäteastiaan oltava kirjallinen lupa taloyhtiöltä. Sama pätee myös kimppa-astioissa, joissa luvan voi myöntää kimppan yhteyshenkilö.

7 § Aluekeräyspisteet

Ekokymppien aluekeräysverkosto koostuu aluekeräyspisteistä, joihin ne kiinteistöt, jotka eivät kuulu kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen piiriin, tuovat tavanomaisessa asumisessa syntyvän sekajätteen. Käytännössä aluekeräyspisteeseen tuotava sekajäte on laadultaan ja määrältään samankaltaista kuin kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kiinteistön omaan jäteastiaan laitettava jäte.

Aluekeräyspisteet sijaitsevat haja-asutusalueilla pääasiassa pääteiden risteyksien tai kylätalojen ja -kauppojen läheisyydessä tai muutoin alueen keskeisellä paikalla. Tavallisesti kiinteistön haltija käyttää lähintä aluekeräyspistettä, mutta myös muu asiointin kannalta hyvin palveleva aluekeräyspiste on mahdollinen. Kiinteistön haltija voi siis käyttää lähimmän aluekeräyspisteen ohella myös muita aluekeräyspisteitä.

Aluekeräyspisteen käyttöoikeus on ainoastaan niillä kiinteistöillä, joille on määrätty kerran vuodessa laskutettava aluekeräysmaksu. Maksu perustuu jätelain velvoitukseen kuulua järjestettyyn jätehuoltoon ja Ekokymppien vahvistamaan jätetaksaan. Jätetaksassa aluekeräysmaksu määrätään kiinteistön käyttötarkoituksen perusteella; maksun määräämiseen ei vaikuta kiinteistön tai aluekeräyspisteen käyttöaste.

Jätteet tulee toimittaa kiinteistöltä aluekeräyspisteeseen riittävän usein ja pienissä erissä, ettei niistä aiheudu haittoja. Jotta aluekeräyspisteillä ei aiheudu ylitäyttöä ja tyhjennysrytmit pysyvät toimivina, kerralla tuotava jätemäärä on määräyksillä rajoitettu kahteen jätessäkkiin.

Aluekeräyspisteiden käyttöä tarkkaillaan tarvittaessa kameravalvonnan avulla. Luvattomasta käytöstä tai väärin jätejakeiden toimittamisesta aluekeräyspisteelle voidaan veloittaa kuulemismenettelyn jälkeen jätetaksan mukainen maksu.

8 § Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen ja alueellisiin keräyspisteisiin soveltumattomien jätteen kuljettaminen

Kaikkia jätteitä ei voida kuljettaa pakkaavilla jäteautoilla toteutettavassa kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa tai vastaanottaa aluekeräyspisteissä tai RINKI-ekopisteissä. Tällaisia kokonsa, määränsä tai muun vastaavan ominaisuuden vuoksi tavanomaiseen jätteenkuljetukseen soveltumattomia jätteitä ovat esimerkiksi käytöstä

---

poistetut huonekalut, saniteettikalusteet ja muut suurikokoiset esineet sekä puutarha- ja remonttijätteet. Jätteen haltija vastaa tällaisten jätteiden kuljettamisesta itse Ekokymppin lajitteluasemille tai jätekeskukseen.

9 § Jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikat

Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat jätteet on toimitettava Ekokymppin osoittamiin paikkoihin. Velvoite on asetettu, jotta jätteet ohjautuvat asianmukaisesti niille tarkoitettuun käsittelyyn.

Ekokymppi ylläpitää ajantasaista listaa järjestämistään vastaanottopaikoista. Lista vastaanottopaikoista on saatavana Ekokymppin internet-sivuilla (www.ekokymppi.fi). Lisäksi internetsivustolla www.kierratys.info on saatavissa tietoa sekä Ekokymppin että tuottajayhteisöjen järjestämistä keräyspisteistä. Näin asiakas saa kätevästi tiedon siitä, mikä on kunkin jätelajin oikea vastaanottopaikka.

Jätteiden toimittaminen yleisille vastaanotto- ja käsittelypaikoille on määräyksessä sallittu vain paikan pitäjän antamien ohjeiden mukaisesti ja ilmoitettuina aukioloaikoina. Muina aikoina jätteitä ei voida tuoda, jottei niistä aiheudu roskaantumista tai muuta haittaa. Erilaatuiset jätteet on sijoitettava niille osoitettuihin paikkoihin, jotta jatkokäsittelystä voidaan vaivattomasti huolehtia.

Vastaanotto- ja käsittelypaikkaan saa toimittaa ainoastaan sellaista jätettä, joka on vastaanotto tai -käsittelypaikan vastaanottoehtojen mukaista tai joille on varattu vastaanottopaikassa oma jätteastia. Vastaanotto- tai käsittelypaikka voi kieltäytyä vastaanottamasta sinne soveltumatonta jätettä, sillä vastaanottopaikkaan soveltumattoman jätteen kuljetuksen ja käsittelyn järjestäminen voi aiheuttaa merkittäviä ylimääräisiä kustannuksia ja haittoja vastaanottopaikan toiminnalle.

10 § Elinkeinotoiminnan ja muun toiminnan jätehuolto kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvelvollisuuden perusteella

Jätelain 33 §:n mukaan kunnan on järjestettävä tietyin edellytyksin myös sellaisen elinkeinotoiminnan ja julkisen toiminnan jätehuolto, joka ei muutoin kuulu kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään. Kunnan on järjestettävä elinkeinotoiminnan ja julkisen toiminnan jätehuolto, jos jätteen haltija tätä muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi pyytää ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Näin turvataan jätehuoltopalvelut kaikille jätteen tuottajille silloin, kun yksityistä jätehuoltopalvelua ei ole kohtuullisesti tarjolla.

Toissijaisesti kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden osalta Ekokymppi tekee kiinteistön tai muun jätteen tuottajan kanssa määräaikaisen sopimuksen liittymisestä kunnan jätehuoltojärjestelmään sekä siitä, mitä palveluita kyseinen sopimus koskee. Tämä sopimus on jätelain mukaisesti tehtävä, kun kyseessä on jatkuvasti ja säännöllisesti tarvittava jätehuoltopalvelu.

3 Luku Jätteiden kerääminen kiinteistöllä

11 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit

Määräyksessä on asetettu yleinen hyötyjätteiden lajitteluvollisuus, joka koskee kaikkia kiinteistöjä. Lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet edistävät jätelain mukaisen etusijajärjestyksen toteutumista ja jäteasetuksen mukaisen kierrätystavoitteen täyt-

tymistä. Tavoitteena on 50 %:n kierrätysaste yhdyskuntajätteelle. Lisäksi on huomioitava valtakunnallisen jätesuunnitelman kierrätystavoitteet vuoteen 2023 saakka. Jätteet tulee lajitella ja toimittaa etusijajärjestyksen mukaisesti hyötykäyttöön, jotta säästetään luonnonvaroja ja vähennetään jätteistä aiheutuvia haittoja.

Määräyksissä on säädetty, että hyötyjätteet kerätään kyseiselle jätelajille tarkoitettuun kiinteistökohtaiseen jäteastiaan, jos kiinteistö kuuluu kyseisen jätelajin osalta kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piiriin. Mikäli hyötyjätteitä ei kerätä kiinteistöittäisesti, on hyötyjätteet toimitettava Ekokymppin vastaanottoaikoihin tai tuottajayhteisöjen tätä tarkoitusta varten perustamiin RINKI-ekopisteisiin siltä osin kuin eri hyötyjätelajeja pisteessä vastaanotetaan.

Hyötyjätteistä merkittävä osa on pakkauksia. Pakkausjätteet kuuluvat jätelain 46 ja 48 §:n mukaisesti tuottajien jätehuollon järjestämisvastuulle. Pakkauksia kerätään tuottajayhteisöjen järjestämissä RINKI-ekopisteissä. Ekokymppi voi jätelain 35 §:n mukaisesti täydentää tuottajayhteisöjen järjestämää keräystä kiinteistökohtaisella keräyksellä.

Koska RINKI-muovipakkausten keräyspisteitä on suhteellisen vähän Kainuun alueella, Ekokymppi haluaa täydentää muovipakkausten keräystä asettamalla määräyksiin velvoitteita kiinteistökohtaiseen muovipakkausten keräykseen. Tällä tavoitellaan sitä, että muovipakkaukset eivät päädy sekajätteen joukossa energiana hyödynnettäväksi vaan ne toimitetaan tuottajayhteisölle asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Muovipakkausjätteestä valmistetaan uuden muovin raaka-ainetta, joten huolellinen lajittelu edesauttaa jätelain etusijajärjestyksen toteutumista ja säästää luonnonvaroja merkittävästi. Sama näkökulma pätee myös kartonkijätteeseen, josta on myös määrätty kiinteistökohtaisia erilliskeräysvelvoitteita.

Muovipakkaukset lajitellaan sekä erilliskerätään kiinteistöittäin tai toimitetaan RINKI-ekopisteille. Muovipakkauksia voi toimittaa maksutta myös Ekokymppin vastaanottoaikoisiin eli lajitteluasemille ja jätekeskukseen.

Metalli- ja lasipakkausille Kainuussa on kattava RINKI-ekopisteverkosto. Tarvetta täydentävään kiinteistökohtaiseen metalli- ja lasipakkausten keräykseen ei näin ollen ole. Määräyksissä on annettu metalli- ja lasijätteestä velvoite muun kuin pakkausjätteen erilliskeräykseen kiinteistöllä ja pakkaukset suositellaan vietäväksi RINKI-ekopisteelle. Kiinteistökohtaisesti kerätty metalli- ja lasijäte toimitetaan jatkokäsittelyyn hyödynnettäväksi. Metallijäte menee metallin raaka-aineeksi. Lasijäte hyödynnetään paikallisesti maanrakennusaineena, jonka vuoksi keraamiset materiaalit ovat sallittuja lasijätteen joukossa. Lasijätteeseen voi tästä syystä sijoittaa myös pienkeramiikkaa, esim. pieniä koriste-esineitä ja astioita. On kuitenkin huomioitava, että RINKI-ekopisteillä kerätään vain pakkauslasia, ja koska siitä valmistetaan uusiolasia, se ei saa sisältää muuta lasijätettä, esim. keramiikkaa, tasolaseja tai uunivuokia. Metalli- ja lasijätettä ei saa sijoittaa sekajäteastiaan, koska sekajäte toimitetaan energiahyödyntämiseen ja siitä syystä sekajätteessä ei saa olla palamatonta materiaalia.

Biojäte on aina lajiteltava. Sitä ei saa sijoittaa sekajäteastiaan. Biojätteen keräykselle on kaksi vaihtoehtoa: kompostointi tai kiinteistökohtainen erilliskeräys.

Määräyksissä on tarkennettu sitä, ettei kiinteistöllä erilliskerättyä hyötyjätettä saa luovuttaa Ekokymppin tai tuottajan keräyksen lisäksi muille toimijoille tai muuhun paikkaan eivätkä muut toimijat saa ottaa sitä vastaan kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvilta kiinteistöiltä.

12 § Sekajäte (sekajäte energiaksi)

Vaikka jätteet lajitellaan huolellisesti, syntyy kiinteistöillä aina myös sellaista jätettä, joka ei ole hyötyjätettä. Kaikilla kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen piiriin kuuluvilla kiinteistöillä on oltava sekajätteelle kiinteistökohtainen jäteastia tai kimppa-astia. Aluekeräyspisteen käyttäjien on toimitettava sekajäte aluekeräyspisteeseen.

Muu muovijäte (pois lukien muovipakkaukset), esimerkiksi lelut, sadeasusteet, muoviasiat tai muoviset kalusteet, sijoitetaan sekajäteastiaan energiana hyödynnettäväksi, mikäli ne kokonsa puolesta soveltuvat sijoitettavaksi siihen. Suurikokoiset muovijätteet toimitetaan Ekokymppin vastaanottopisteisiin eli lajitteluasemille tai jätekeskukseen sekajätteenä energiana hyödynnettäväksi.

Sekajäte ohjautuu energiahyötykäyttöön Riikinvoiman ekovoimalaitokseen Leppävirralle Varkauteen. Sekajäte poltetaan ja siitä tuotetaan sähköä ja kaukolämpöä. Tämän vuoksi sekajätteen joukkoon ei saa laittaa energiahyödyntämiseen soveltumattomia jätteitä kuten lasia, metallia ja biojätettä. Esimerkiksi sekajätteen joukossa oleva metalli kasvattaa tuhkamäärää ja sen metallipitoisuutta, kuluttaa laitteistoa sekä lisää tukosriskiä polttoaineen käsittelyssä. Lasi ja keramiikka kasvattavat nekin tuhkamäärää ja lisäävät laitteiston kulumista. Biojäte heikentää poltettavan materiaalin laatua. Lisäksi edellä mainitut jätejakeet lisäävät merkittävästi kuljetuksia ja kuljetuksiin liittyviä päästöjä.

Lasipakkauksia (lasipurkkeja ja -pulloja) eikä metallia saa laittaa sekajäteastiaan edes pieniä määriä, koska ne voi toimittaa vaivattomasti joko kiinteistöllä olevaan erilliskeräykseen tai RINKI-ekopisteeseen. Myös muu lasi ja keramiikka on mahdollisuuksien mukaan toimitettava Ekokymppin vastaanottopisteisiin. Määräyksissä on kuitenkin mahdollistettu poikkeaminen siltä osin, kuin kyseessä ovat yksittäiset pienet palamatomat jätteet, joille ei ole järjestetty erilliskeräystä kiinteistöittäisesti. Sekajäteastiaan saa siis laittaa yksittäisiä lasi- ja posliiniastioiden sirpaleita ja esineitä, sillä olisi kohtuutonta vaatia toimittamaan tällaisia pieniä eriä erikseen jätekeskukselle tai lajitteluasemalle. Suuremmat erät (esim. rikkoutuneet ikkunat tai saniteettikalusteet) on kuitenkin toimitettava lajitteluasemalle, koska poltossa ne aiheuttavat merkittävää haittaa. On huomattava, että vaarallisia jätteitä ei saa missään tapauksessa laittaa sekajäteastiaan.

13 § Muut erikseen kerättävät jätteet

Puutarhajäte, risut ja oksat sekä käsittelemätön puujäte, joita ei käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä jätehuoltomääräysten mukaisesti, on toimitettava säännöksen mukaisesti Ekokymppin osoittamaan vastaanottoaikaan. Jätteiden sallitusta omatoimisesti käsittelystä, kuten puhtaan puun polttamisesta kiinteistön tulisijoissa ja puutarhajätteen kompostoinnista, on erilliset säännökset jätehuoltomääräyksissä.

Rakentamis- ja purkutoiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä. Etusijajärjestyksen mukaisesti mahdollisimman suuri osa rakennustyömailla erotettavissa olevista käyttökelpoisista esineistä ja aineista on pyrittävä käyttämään uudelleen. Kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvissa toiminnoissa, mukaan lukien asumisessa, syntyvä rakennus- ja purkujäte lajitellaan jäteasetuksen mukaisesti. Jäteasetuksen vaatimukset koskevat myös elinkeinotoimintaa.

Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava käsiteltäväksi jätehuoltomääräysten mukaisesti, sillä nämä jätteet voivat aiheuttaa terveys- ja ympäristöhaittoja, jos ne laitetaan sekajätteen joukkoon.

Jätehuoltomääräysten 11 §:n mukaisten hyötyjätteiden lisäksi tuottajavastuunalaiset jätteet on kerättävä erikseen ja toimitettava tuottajan järjestämään vastaanottopaikkaan. Tuottajavastuunalaisia jätteitä ovat esimerkiksi pakkaukset, paristot ja akut, sähkö- ja elektroniikkaromu ja ajoneuvojen renkaat. Kun ne toimitetaan tuottajien vastaanottoon, ne saadaan asianmukaiseen jatkokäsittelyyn. Pantilliset juomapakkaukset on toimitettava näitä varten järjestettyihin palautuspisteisiin, josta ne saadaan toimitettua uusio- tai materiaalihyötykäyttöön.

4 Luku Omatoiminen käsittely ja hyödyntäminen

14 § Kompostointi

Biohajoavat elintarvike- ja puutarhajätteet on suositeltavaa kompostoida kiinteistöllä. Kompostoinnilla biojätteet saadaan hyödynnettyä kiinteistöllä. Jätehuoltomääräyksissä mahdollistetaan biojätteen kompostointi, kun se tehdään säännöksen mukaisesti siten, ettei haittoja aiheudu. Kompostointiin ei kiinteistöillä veloiteta, sillä väärin hoidettuna kompostoinnista voi olla enemmän haittaa kuin hyötyä. Kompostiin saa laittaa vain maatuvaan jätettä, koska vain tällainen jäte voidaan kompostoimalla käsitellä haittottomaksi.

Elintarvikejätteiden kompostointia varten on määräyksen mukaan oltava suljettu kompostori eli siinä on oltava pohjalevy tai -verkko sekä kansi. Pohjalevy tai -verkko estää haittaeläinten, kuten jyrsijöiden, pääsyn kompostoriin. Kansi ehkäisee mahdollisia kompostoinnin hajuhaittoja, suojaa kompostia haittaeläimiltä ja estää sadevesien hallitsemattoman pääsyn kompostoriin. Jos kompostointia tehdään myös talviaikaan, on kompostorin oltava lämpöeristetty. Näin kompostoituminen pysyy käynnissä mahdollisimman pitkälle talveen ilman, että komposti jäätyy. Elintarvikejätteiden kompostointi ei ole kompostorille asetettujen vaatimusten vuoksi sallittua esimerkiksi aumassa, kompostointikehikossa tai avolantalassa.

Jotta kyseessä olisi asianmukainen kompostointi, elintarvikejätteen tulee olla selvästi maatuva ennen kuin se poistetaan kompostorista. Mikäli käytössä on sisäkompostori, jossa kompostointiaika on lyhyt, eivät elintarvikejätteet tavallisesti ehdi maatuva riittävästi, vaan tarvitaan vielä toinen suljettu kompostori massan jälkikompostointia varten.

Kompostin sijoittamisessa on huomioitava se, ettei siitä saa aiheutua ympäristö- eikä hajuhaittaa tai muuta haittaa naapureille. Muun kuin pelkän puutarhajätteen kompostoin on oltava riittävän suojaetäisyyden päässä talousvesikaivosta ja vesialueesta veden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Kompostori voidaan kuitenkin aina sijoittaa rakennuslupakuviin merkittyyn jätehuollolle varattuun tilaan, johon myös jäteasiat on sijoitettu.

Elintarvikejätteen kompostoinnista asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöillä on tehtävä kirjallinen ilmoitus Ekokympille. Ilmoituksen perusteella tieto kompostoinnista viedään jätehuollon kuljetusrekisteriin ja se on käytettävissä sekä valvontaa, neuvontaa että raportointia varten.

Määräyksissä on asetettu erityisiä veloitteita kuivakäymäläjätteen, lemmikkieläinten ulosteiden ja laitepuhdistamolietteiden kompostointiin, sillä niitä kompostoitaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota hygieniaan ja hajuhaittojen torjumiseen. Kompostointi

---

on tämän vuoksi sallittua vain tarkoitukseen sopivassa ja hyvin ilmastoidussa kompostorissa, joka on suojattu haittaeläinten pääsylvä, ja jonka valumavesien pääsy maahan on estetty.

Puutarhajätettä saa kompostoida lämpöeristämättömässä kompostorissa, kompostointikehikossa tai aumassa, sillä se on ominaisuuksiltaan sellaista, ettei haittoja helposti aiheudu. Kompostoinnin pitää kuitenkin olla hallittua ja puutarhajätteiden kompostia-kin pitää hoitaa, sillä pelkkä puutarhajätteiden läjittäminen ei ole kompostoimista. Puutarhajätettä ei saa kuljettaa puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille, jossa se rumentaa ympäristöä ja vähentää viihtyvyyttä. Jos puutarhajätettä ei kompostoida omalla kiinteistöllä, se on kuljetettava Ekokymppin järjestämään vastaanotto-paikkaan eli lajitteluasemille tai Risu-Mattilaan.

15 § Jätteen polttaminen

Jätteiden hävittäminen polttamalla on jätehuoltomääräyksissä pääsääntöisesti kielletty. Kiinteistön tulisijoissa voidaan polttaa risuja ja oksia sekä puhdasta, kuivaa, kylästä-mätöntä ja maalaamatonta käytöstä poistettua puutavaraa eli puhdasta jätetuuta. Tällaista materiaalia voidaan polttaa ilman haittoja. Sen sijaan käsitellyn puun, kuten paine- ja pintakäsitellyn puun, lastulevyn ja muovipinnoitettujen puulevyjen poltto on vähäisessäkin määrin kiellettyä.

Paperia, pahvia ja kartonkia voidaan kiinteistöjen tulisijoissa polttaa vähäisiä määriä vain sytykkeenä. Tällöinkin on huomattava, ettei polteta aikakausilehtiä tai sellaisia kartonkipakkauksia, joissa on myös metalli- tai muovikalvot (esim. maito- ja mehu-purkit). Muutoin kuin sytykkeenä jätettä ei saa polttaa lainkaan. Muovijätteiden poltto on kokonaan kielletty.

Kun jätteitä poltetaan pienikiinteistöjen tulisijoissa, palamisolosuhteet eivät ole sellaisia, mitä hallitulta yhdyskuntajätteiden poltolta edellytetään. Savukaasujen mukana ympäristöön joutuu nokea ja hajua sekä terveydelle haitallisia yhdisteitä, jotka voivat pilata ympäristöä ja heikentää viihtyvyyttä.

Jätteiden avopoltto on kiellettyä. Avopoltolta tarkoitetaan myös jätteiden polttamista tynnyrissä tai vastaavassa astiassa. Avopoltona voidaan polttaa ainoastaan kuivia olkia, risuja, oksia, kantoja ja puhdasta puuta taajaman ulkopuolella, mutta tällöinkin on huomioitava, ettei toiminnalla saa aiheuttaa haittaa ympäristölle tai naapureille. Suurempien erien avopollostasta on syytä ilmoittaa etukäteen pelastusviranomaisille. Ohjeita risujen, oksien ja hakkuutähteiden polttamisesta on pelastusviranomaisen internet-sivuilla osoitteessa www.kainuunpelastuslaitos.fi

Taajamissa, joissa asuu ja oleskelee paljon ihmisiä, ei pihanhoitotoissa syntyvien jät-teiden avopolttaminen ole sallittua haittojen vuoksi. Puutarhajätteiden vastaanotto on kunnissa järjestetty, joten ne voidaan käsitellä asianmukaisesti ja kohtuullisin kustan-nuksin muutenkin kuin polttamalla. Suuri osa puutarhajätteistä voidaan myös käsitellä kiinteistökohtaisesti kompostoimalla tai hakettamalla oksat ja risut katteeksi.

16 § Jätteen hautaaminen

Jätteiden sijoittaminen maahan on hallitsematonta jätteiden käsittelyä, joka on jätelain nojalla kiellettyä. Jätteiden maahan hautaaminen voi myös pilata ympäristöä. Tämän vuoksi jätteiden hautaaminen maahan on määräyksessä erityisesti kielletty.

Jätteen hautaamiseen liittyvistä poikkeuksista, kuten metsästyksen teurasjätteistä ja kuolleista eläimistä, on annettu määräyksissä erilliset säännökset.

17 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa

Kiinteistöllä voi syntyä puhdasta betoni- ja tiilimurskaa esim. rakentamisen ja purkamisen seurauksena. On järkevää korvata niillä vastaavaan tarkoitukseen käytettäviä maanrakennusmateriaaleja. Tällä tavoin hyödynnettävät materiaalit saa käyttää vain omassa maanrakentamisessa. Hyödyntämisestä on aina etukäteen ilmoitettava kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle, joka tarvittaessa antaa myös lisäohjeita.

18 § Muut omatoimisen jätteenkäsittelyn määräykset

Jätevesiviemäriin liitettyjen jätemyllyjen käyttäminen on kielletty, koska ne voivat aiheuttaa ongelmia viemäriverkostossa. Myös ylimääräisen rasvan johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty, koska rasva voi jähmettyä viemäriin. Nestemäistä rasvaa ei voi laittaa myöskään biojätteen erilliskeräykseen tai sekajäteastiaan, vaan se on ensin kovetettava tai esimerkiksi imeytettävä paperiin. Pienet määrät ylimääräistä rasvaa voi kompostoida.

Vaarallisen jätteen kuten esimerkiksi liuottimien, bensiinin ja öljyjen johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty.

5 Luku Jäteastiat

19 § Jäteastiatyypit

Määräyksissä edellytetään, että kiinteistön haltijan on järjestettävä kiinteistölleen riittävä määrä jäteastioita määräysten mukaista jätteiden keräämistä varten. Tällä varmistetaan, että kiinteistöllä on syntyvään jätemäärään ja -laatuun nähden asianmukaiset keräysvälineet.

Määräyksen mukaan jäteastian on oltava sellainen, että se soveltuu kerättävälle jätelajille, jotta jätteet saadaan kuormattua toimivasti jäteautoon. Jäteastian koon on vastattava kiinteistöllä syntyvää jätemäärää ja astian on oltava aina suljettavissa tyhjennysväli huomioon ottaen. Jos näin ei ole, jätteet voivat levitä ympäristöön aiheuttaen roskaantumista. Jäteastiassa tulee olla pyörät ja sen tulee olla umpinainen. Näin ollen esimerkiksi kartongin keräyksessä rullakot eivät ole sallittuja eivätkä muovisäkit voi toimia jäteastiana.

Kiinteistön jäteastian tilavuus on valittava siten, että jätemäärän vaihdellessakin jätteet mahtuvat aina jäteastiaan. Lisäksi erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että erilliskerättäviä hyötyjätteitä varten varataan riittävästi astiatilavuutta. Näin hyötyjätteitä ei ohjaudu ylitäytön vuoksi sekajätteeseen.

Rikkinäisiä jäteastioita ei saa käyttää. Jäteastia pitää olla sellaisessa kunnossa, että se ei aiheuta vaaraa jätteiden tuojalle eikä tyhjentäjälle, esimerkiksi pikakonttien kansien tulee olla eheitä, jotta jäteastia voidaan turvallisesti tyhjentää. Vaijerikuormattavien vaihtolavojen ja pikakonttien käytöstä suositellaan luopumista niiden työturvallisuusriskin vuoksi.

---

20 § Jäteastian merkitseminen

Jäteastiat on määräyksen mukaan merkittävä kyseistä jätelajia osoittavalla tekstitaralla, jotta sekä tyhjentäjälle että käyttäjälle on selvää, mitä jätettä kukin astia sisältää. Lisäksi tyhjennyksistä vastaavan yhteystiedot on löydyttävä jäteastioista tai niiden välittömästä läheisyydestä, jotta ongelmatilanteissa yhteystiedot ovat asiakkaille helposti nähtävissä. Kiinteistön haltija vastaa jäteastian merkitsemisestä.

Jäteastia, joka ei sijaitse kiinteistön välittömässä läheisyydessä, on yksilöitävä. Yksilöinti voi olla esimerkiksi kiinteistön haltijan nimi tai osoite. Jäteastian yksilöinti varmistaa, että jätteenkuljettaja tyhjentää oikean jäteastian esimerkiksi sellaisissa paikoissa, joissa on lähekkäin useiden kiinteistöjen jäteastioita.

21 § Jäteastioiden täyttäminen

Jäteastioiden täyttämistä koskevalla määräyksellä ohjataan sitä, että jäteastioihin laitetaan vain niihin kuuluvia jätteitä ja astiat täytetään oikein. Määräyksissä on annettu jäteastioille maksimipainot, joita noudattamalla niiden tyhjentäminen on turvallista ja astioiden rikkoontumisvaaraa ei ole.

Jätteiden pitää aina mahtua kiinteistön jäteastioihin. Jos kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen soveltuva jäte ei yksittäisessä poikkeustapauksessa mahdu kokonsa tai määränsä puolesta jäteastiaan, se voidaan määräyksen mukaan tilapäisesti sijoittaa jäteastian välittömään läheisyyteen, josta se kuormataan jäteauton kyytiin. Ylimääräinen jäte on pakattava niin, että jäteauton kuljettaja saa sen yksin turvallisesti ja helposti kuormattua, esimerkiksi vahvaan jätessäkkiin. Sellaisia jätteitä, joita kuljettaja ei voi yksin kuormata, kuten rikkoutuneita huonekaluja, ei saa jättää jäteastian viereen, vaan ne on kuljetettava määräysten mukaisesti omatoimisesti Ekokymppin vastaanottopaikkaan.

Määräyksessä on lueteltu ne aineet ja esineet, jotka on ennen jäteastiaan sijoittamista pakattava huolellisesti, jottei astia liikaannu. Lisäksi on määrätty, mitä jätteitä ei saa laittaa lainkaan yhdyskuntajätteiden jäteastioihin. Luettelossa on mainittu esimerkiksi palo- ja räjähdysvaaraa aiheuttavat jätteet, vaaralliset jätteet ja nestemäiset jätteet. Ylipäätään mitään sellaista jätettä, joka voi aiheuttaa työturvallisuusriskin tyhjentäjälle, vahingoittaa jäteastiaa tai kuljetuskalustoa tai vaikeuttaa merkittävästi jätteen kuormausta tai purkamista, ei saa laittaa jäteastiaan. Jotkin jätteet, kuten vaaralliset aineet, aiheuttavat haittaa tai vaaraa loppukäsittelyssä. Määräyksellä pyritään varmistamaan käyttäjän, jätehuollon toteuttajan ja ympäristön kannalta turvallinen ja toimiva jätehuolto.

22 § Tyhjennysvälit

Tyhjennysvälejä koskevassa määräyksessä on säädetty, miten usein kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä olevat jäteastiat tulee tyhjentää. Määräys on annettu, koska säännölliset, riittävät tyhjennysvälit tukevat kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen logistiikkaa ja varmistavat, ettei jätteistä aiheudu haittoja ympäristölle tai terveydelle. Riittäväillä tyhjennysväleillä varmistetaan myös se, ettei jätteitä käsitellä kiinteistöillä mää-

räysten vastaisesti esimerkiksi polttamalla tai viedä luvattomiin paikkoihin sen vuoksi, etteivät ne mahdu kiinteistön jäteastiaan pitkän tyhjennysvälin vuoksi.

Vähän jätettä tuottaville pienille talouksille on mahdollistettu tietyin edellytyksin normaalia pidempi tyhjennysväli. Entistä pidemmän tyhjennysvälin mahdollistamisella pyritään kannustamaan jätteiden synnyn ehkäisyyn ja jätteiden lajitteluun. Samalla kuitenkin varmistetaan, että tyhjennysvälit ovat riittävän tiheät siten, ettei jätettä ohjaudu epäasianmukaiseen käsittelyyn eikä jätteistä aiheudu haittaa. Mikäli kiinteistölle halutaan määräyksistä poikkeava pidempi tyhjennysväli, on sitä haettava Ekokympiltä kirjallisesti. Hyväksytyin päätöksen jälkeen kiinteistön haltijan on sovittava pidemmästä tyhjennysvälistä vielä jäteastian tyhjentäjän kanssa, jotta tyhjennysväli soveltuu järkevällä tavalla jätteenkuljettajan tyhjennysreitille.

Jäteastiat on aina mitoitettava oikein syntyvään jätemäärään nähden. Jos jätettä syntyy vain vähän, on perusteltua valita 140 litran tai korkeintaan 240 litran jäteastia. Syntyvään jätemäärään nähden ylisuuren jäteastian käyttö ei oikeuta tyhjennysvälin pidennykseen. Toisaalta ei tule käyttää liian pieniä jäteastioita.

23 § Kunnossapito ja pesu

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty, että jäteastian haltijalle kuuluu vastuu jäteastian korjauksesta, kunnossapidosta ja puhdistamisesta. Likaantuvat jäteastiat on pestävä tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään vuosittain. Näin varmistetaan, ettei jäteastioista aiheudu haittaa käyttäjille, tyhjentäjälle tai ympäristölle.

6 Luku Jätteen keräyspaikat

24 § Jäteastian sijoittamista koskevat määräykset

Määräyksissä on asetettu keräyspaikalle vaatimukset, joilla varmistetaan toimiva jätteiden keräys ja kuljetus. Jätteiden keräykselle on valittava kiinteistöllä paikka, jossa jätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta ei aiheudu tarpeetonta haittaa tai vaaraa kiinteistön muulle käytölle, liikenteelle, ympäristölle tai tyhjentäjälle. Ajoväylien tulee olla kantavia, ja jätteenkuljetusten sujuvuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi keräyspaikan välittömässä läheisyydessä on oltava raskaalle kalustolle sopiva kääntöpaikka.

Jätteen keräyspaikan sijainnissa on jätehuoltomääräysten lisäksi otettava huomioon kunkin kunnan rakennusjärjestys ja paloturvallisuusnäkökohdat sekä rakentamismääräyskokoelma.

Keräyspaikka on määräysten mukaan mitoitettava siten, että eri jätelajien jäteastiat voidaan siirtää tyhjennettäväksi siirtämättä muita jäteastioita. Kiinteistöillä on suositeltavaa varata keräyspaikkaan tilavuutta siten, että siihen mahtuu nykytilannetta enemmänkin jäteastioita, koska lajitteluvaihtoivat voivat muuttua. Keräyspaikkaan tulee olla esteetön pääsy, jotta kaikki keräyspaikan käyttäjät voivat tuoda jätteet jätteistöihin vaivattomasti. Keräyspaikan on oltava saavutettavissa ilman kynnystä, porrasta tai muuta estettä, koska esteet hankaloittavat jätteiden keräystä. Jos korkeuseroja on, keräyspaikalle on järjestettävä riittävän loivat luiskat. Oviaukkojen on oltava riittävän leveät, jotta jäteastiat mahtuvat siitä vaivatta.

Keräyspaikan pohjalle ja jäteastioiden siirtoväylille on annettu määräyksiä, joilla parannetaan jäteastioiden tyhjennettävyyttä ja kestävyyttä sekä jätteenkuljettajien työturvallisuutta. Lisäksi keräyspaikan kunnossapidolle, kuten lumitoille ja liukkauden estolle, on asetettu määräyksessä vaatimukset. Keräyspaikan ylläpidosta on huolehdittava, jotta keräyspisteen käyttäjät ja jätteenkuljettaja voivat liikkua keräyspaikalla turvallisesti ja jätteet saadaan tyhjennettyä toimivasti.

Väärinkäsitysten välttämiseksi määräyksessä on maininta siitä, että keräyspaikka on varattava ainoastaan jätehuollolle eikä sitä voida käyttää muuna varastona. Keräyspaikan välittömään läheisyyteen ei saa jättää sellaista tavaraa, jota ei ole tarkoitettu vietäväksi jätteen käsittelypaikalle tai hyödynnettäväksi, koska muutoin on vaarana, että tavarat kuormataan jätteenä jäteautoon. Muuta tavaraa kuin jätettä ei saa muutoinkaan säilyttää jäteastioissa kiinteistöllä siten, että jätteenkuljettaja voi erehtyä kuormaamaan tavarat jäteautoon.

25 § Jäteastian sijoituspaikan tai jäteastian lukitseminen

Monilla kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvilla kiinteistöillä keräyspaikka tai jäteastiat on lukittu. Kiinteistön haltijan on huolehdittava, että jätteenkuljettajalla on lukitukseen sopiva avain. Lukitukseen liittyvistä kustannuksista ja sen huollosta vastaa aina kiinteistön haltija.

26 § Alueelliset keräyspaikat

Alueellisia jätteiden keräyspisteitä koskevat määräykset ovat voimassa Ekokymppin, tuottajien ja mahdollisten muiden tahojen järjestämällä alueellisilla keräyspisteillä, kuten aluekeräyspisteillä sekä RINKI-ekopisteillä. Määräyksillä ohjataan sekä keräyspisteitä käytäviä tahoja että keräyspisteiden pitäjiä.

Keräyspisteen käyttäjille asetetuilla vaatimuksilla varmistetaan, ettei keräyspaikoille tuoda jätteitä, joiden käsittelyyn ei ole varauduttu tai joille ei ole tilaa. Keräyspisteisiin kuulumattomat jätteet aiheuttavat hankaluuksia ja lisäkustannuksia jätteiden kuljetamiselle ja käsittelylle. Jätteitä ei voi jättää täyden jäteastian viereen vaan on käytettävä muuta keräyspistettä. Näin ehkäistään roskaantumista.

Keräyspisteiden pitäjille on asetettu pisteiden ylläpitoon ja jäteastioiden tyhjentämiseen liittyviä määräyksiä, jotta voidaan estää terveyshaitat, ympäristön likaantuminen ja roskaantuminen. Alueellisissa keräyspisteissä on oltava määräysten mukaan siitä vastaavan tahon yhteystiedot, jotta asiakkaat voivat helposti ilmoittaa ongelmatilanteista, kuten liian täysistä jäteastioista.

7 Luku Jätteenkuljetus

27 § Kuormaaminen

Määräyksessä on asetettu sallitut ajat jätteiden kuormaukselle asuinkiinteistöillä tai niiden läheisyydessä. Määräyksellä rajoitetaan kuormauksesta aiheutuvaa melua erityisesti yöaikaan, jolloin melu on erityisen häiritsevää.

Tavallisesti jätteiden kuljetukset hoidetaan arkisin, mutta poikkeuksellisesti kuormaamisen tarvetta voi olla myös viikonloppuisin ja muina pyhäpäivinä viikolle sattuvien

arkipyhien vuoksi. On tärkeää, että tarpeen vaatiessa pyhinäkin voidaan ajaa riittävän pitkät vuorot, jotta kuljetukset saadaan hoidettua kattavasti ja jätteenkuljetusyrittäjien käytännön työ saadaan hoidettua ilman erityisjärjestelyjä.

Määräyksen mukaan jätteenkuljettajan on huolehdittava, että jätettä ei pääse leviämään kuormauksen aikana ympäristöön, ja ettei ympäristö roskaannu.

28 § Kuljettaminen

Määräyksissä on asetettu vaatimuksia sille, millaisessa säiliössä jätteet on kuljetettava tai miten jätteet on peitettävä, jottei jätettä pääse ympäristöön. Kuljetuksen aikana ympäristöön leviävä jäte voi aiheuttaa tapaturman vaaraa ja roskata. Erilliskerättävät jätelajit on pidettävä erillään, jottei niiden hyötykäyttö hankaloidu.

Jätteen luovuttajan, jätteenkuljettajan ja jätteen vastaanottajan on oltava määräyksen mukaan selvillä mahdollisesta siirtoasiakirjan laatimisvelvoitteesta, joka koskee asumisessa syntyvien lietteiden, rakennus- ja purkujätteen sekä vaarallisten jätteiden kuljettamista. Jätelain 121 §:n mukaisen siirtoasiakirjan tarkoituksena on turvata jätteiden toimitus asianmukaiseen käsittelyyn, minkä lisäksi siirtoasiakirja luo edellytyksiä jätteiden kuljetusten seurantaan ja valvontaan.

29 § Kuljetusrekisteri ja tietojen toimittaminen

Jätelain 39 §:ssä määrätään jätteenkuljettajan velvollisuudesta ilmoittaa tiedot tehdyistä jätteenkuljetuksissa. Velvoitetta on tarkennettu jäteasetuksen 26 §:ssä, minkä lisäksi tietojen toimittamisvelvollisuutta ja toimittamisen tapaa on täsmennetty jätehuoltomääräyksissä. Säännöksen mukaan jätteenkuljettajan on luovutettava jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöittäin ja jätelajeittain eritellyt tyhjennystiedot kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetetuista jätteistä neljännesvuosittain. Määräyksissä on täsmennetty vielä, että tiedot on tämän lisäksi toimitettava käytössä olevan jätteenkuljetusjärjestelmän edellyttämällä tavalla. Tämä tarkoittaa sitä, että kuljetustiedot on toimitettava Ekokympille kahden viikon välein kuljetustapahtumiin sisältyvien käsittelymaksujen laskuttamiseksi jätteenkuljettajilta.

Tiedot on toimitettava Ekokympille taulukkolaskentaohjelmalla muokattavissa olevassa muodossa. Tietojen tulee olla muokattavissa ilman lisäohjelmia tai koodityökaluja, jotta tietojen siirtäminen viranomaisrekisteriin olisi mahdollisimman tehokasta. Tiedot saadaan tällä tavalla vietyä rekisteriin oikeellisesti niin, että inhimillisten virheiden mahdollisuus tietojen syöttämisessä saadaan minimoitua. Kahden viikon välein toimitettavien kuljetustapahtumatietojen toimitustapa on lisäksi sovittu erikseen jätteenkuljettajien kanssa.

Kuljetusrekisteriin kirjattujen kiinteistökohtaisten tyhjennystietojen avulla Ekokymppi hoitaa sille jätelaissa määrättyä tehtävää seurata kiinteistöjen kuulumista järjestettyyn jätehuoltoon. Kuljetusrekisteriin kirjattujen tietojen perusteella seurataan myös jätehuoltomääräysten noudattamista, kiinteistöjen jäteastioiden tyhjennysvälejä ja kerätäviä jätejakeita.

30 § Jätteen vastaanotto- ja käsittelypaikat

Määräyksissä on määrätty, mihin jätteenkuljettajien on toimitettava kerätyt jätteet. Näin varmistetaan, että jätteet ohjautuvat asianmukaisesti ja kattavasti sille taholle, joka vastaa jätelain mukaisesti jätteiden käsittelystä.

Määräyksissä tuodaan esille myös yleiset vastaanotto- ja käsittelypaikkojen käyttämistä koskevat velvoitteet ja käytännöt. Määräyksellä pyritään siihen, että vastaanotto-paikoille toimitetaan vain sinne tarkoitettua jätettä, jotta jatkokäsittely on toimivaa ja ympäristöhaittoja ei pääse syntymään.

31 § Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen

Kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennykset voidaan keskeyttää määräajaksi vakituisessa asuinkäytössä olevan kiinteistön ollessa kokonaan käyttämättömänä lomamatkan tai muun syyn vuoksi. Keskeytyksestä on ilmoitettava riittävän ajoissa jätteenkuljettajalle.

Lietekaivojen tyhjennyksen keskeytys on ilmoitettava kirjallisesti Ekokympille, mikäli keskeytys on pidempi kuin vaadittu vähimmäistyhjennysväli, joka on vakituisella asuinkiinteistöillä yksi vuosi ja loma-asunnolla kolme vuotta.

Keskeyttäminen edellyttää, että kiinteistö on luotettavasti esitetyn syyn perusteella tilapäisesti kokonaan käyttämätön ja että jätteasiat tai lietekaivot on tyhjennetty ennen keskeytystä. Keskeytystä ei voida käyttää, jos kiinteistöllä kuitenkin osin oleskelaan, ja jätettä voi syntyä. Tyhjennysten keskeyttämistä ei saa käyttää myöskään siten, että sillä pidennetään tyhjennysväliä näiden määräysten vastaiseksi kiinteistön ollessa käytössä.

8 Luku Asumisessa syntyvät lietteet ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvat lietteet

32 § Tyhjennysvälit ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

Kiinteistön lietesäiliöille on määräyksissä annettu vähimmäisvelvoitteita tyhjennysväleihin. Vakituisella asuinkiinteistöllä se on kerran vuodessa ja vapaa-ajan asuinnoilla kerran kolmessa vuodessa.

Lietteenpoiston vähimmäisvelvoite koskee sekä mustien että harmaiden jätevesien saostussäiliöitä riippumatta siitä, ovatko ne ympärivuotisessa käytössä vai eivät. Harmailla jätevesillä tarkoitetaan jätevettä, joka on peräisin ainoastaan pesemisestä, siivoamisesta, keittiöstä tai muusta vastaavasta toiminnasta. Harmaa jätevesi ei sisällä vesikäymälän huuhteluvettä tai esimerkiksi kuivakäymälän suotovesiä. Mustien jätevesien eli käymäläjätevesien käsittelyyn tarkoitetut saostussäiliöt on tyhjennettävä useamminkin, jos jätevesijärjestelmän valmistajan ohjeet näin edellyttävät. On tärkeää huomata, että vähimmäistyhjennysvälejä on noudatettava, vaikka lietteen käsittely tapahtuisi kiinteistöllä omatoimisesti.

Jätevesilietesäiliöihin kertyvän lietteen lisäksi on huolehdittava fosforinpoistokaivojen suodatinmassojen, biosuotimiin kertyvien massojen sekä maapuhdistamoiden massojen jätehuollosta. Kirjanpito vaatimus on asetettu tyhjennysten valvontaa varten.

Lietteet saa luovuttaa säännöksen mukaisesti kuljettavaksi vain sellaiselle toimijalle, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin.

Määräyksissä veloitetaan kuljettamaan kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluva liete Ekokymppin osoittamaan paikkaan. Tämä velvoite koskee lietteen kuljettajaa. Käytännössä vastaanottopaikkoina toimivat kunnalliset jätevedenpuhdis-

tamot. Määräyksessä estetään lietteiden kuljettaminen laajamittaisesti esimerkiksi läheiselle maatilalle, joka ei ole Ekokymppin osoittama käsittelypaikka. Lietteiden kuljettaminen vastaanottopaikkoihin, joilla ei ole edellytyksiä käsitellä lietteitä asianmukaisesti, voi pilata ympäristöä.

33 § Lietteiden omatoiminen käsittely

Jätehuoltomääräyksissä sallitaan tietyin edellytyksin pienimuotoinen lietteen omatoiminen käsittely. Myös muutaman naapurikiinteistön tai muun lähellä sijaitsevan kiinteistön (2–5 kiinteistön) yhteinen käsittely sallitaan. Muita lähellä sijaitsevia kiinteistöjä voivat olla esimerkiksi saman yksityistien varrella olevat kiinteistöt. Käsittely on kuitenkin oltava pienimuotoista. Jätelaki ei mahdollista muunlaista käsittelyä kunnallisen jätehuoltojärjestelmän ulkopuolella.

Lietteiden omatoimisella käsittelyllä mahdollistetaan lietteiden sisältämien ravinteiden hyötykäyttö lähellä lietteiden syntypaikkaa. Omatoiminen käsittely on mahdollista siten, että lietteet levitetään käsiteltynä pellolle. Pellon on oltava kiinteistön haltijan omassa hallinnassa (omassa omistuksessa ja käytössä tai vuokrattu omaan käyttöön). Asia koskee useimmiten aktiiviviljelijöitä. Lietteiden levittäminen kielletään kuitenkin kokonaan pohjavesialueiden pelloille ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi.

Liete tulee aina stabiloida ennen peltokäyttöä. Soveltuvia menetelmiä ovat esimerkiksi kalkkistabilointi tai termofiilinen stabilointi. Käsitellyn lietteen voi käytännössä sekoittaa myös lantalaan, mutta tällöin tulee tunnistaa ihmisperäisen jätevesilietteen tuomat viljelyrajoitukset. Käsitellyn lietteen sijoittaminen peltoon erikseen on useimmiten järkevämpää, sillä tällöin sen tarkka sijoituspaikka tiedetään ja viljelyrajoitukset rajoittuvat vain kyseiselle alueelle.

Määräyksissä edellytetään ilmoituksen tekemistä lietteiden omatoimisesta käsittelystä, jos kiinteistöllä käsitellään vesikäymälän jätevesiä sisältäviä lietteitä. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot, joilla voidaan arvioida omatoimisen käsittelyn asianmukaisuus, mm. selvitys käsiteltävien lietteiden määrästä ja laadusta sekä lietteiden hyödyntämispaikasta. Ilmoittaja vahvistaa allekirjoituksellaan, että omatoimisesti käsitelty liete on stabiloitu ennen mahdollista peltolevitystä. Jos ilmoituksen mukainen toiminta on asianmukaista, se merkitään jätehuollon kuljetusrekisteriin. Jos taas toiminta ei ole säännösten mukaista, tästä ilmoitetaan asiakkaalle, ja Ekokymppi voi kieltää kiinteistöltä omatoimisen lietteenkäsittelyn.

Mikäli kiinteistöllä syntyvä lietemäärä on vähäinen (alle 50 litraa vuodessa) voidaan lietteet kompostoida kiinteistöllä. Käytännössä tätä määrystä voidaan soveltaa lähinnä loma-asuntoihin, jotka eivät ole ympärivuotisessa käytössä. Harmaiden vesien jätevesilietteen voi kiinteistöllä kompostoida aina.

Saostussäiliöiden, laitepuhdistamoiden ja umpisäiliöiden lietteitä sekä muita vastaavia jätevesilietettä tai jätevesiä ei saa säännöksen mukaan levittää metsään tai muualle maastoon. Tämä olisi jo jätelain nojalla kiellettyä hallitsematonta jätteiden käsittelyä, joka voisi pilata ympäristöä.

Käymäläjätettä ei saa laittaa kiinteistön jäteastioihin tai viedä aluekeräyspisteeseen hajuhaittojen ja jätteiden asianmukaisen käsittelemisen vuoksi. Ympäristöhaittojen takia käymäläjätettä ei saa haudata maahan kompostoimatta.

---

9 Luku Roskaantumisen ehkäiseminen

34 § Yleisötilaisuuksien jätehuolto

Yleisötilaisuuksia koskevat jätehuoltomääräykset perustuvat sekä roskaantumisen ehkäisemiseen että jätelain velvoitteeseen asianmukaisesta jätehuollosta. Yleisötilaisuuden järjestäjä on jätelain 74 §:n mukaan vastuussa yleisötilaisuuden seurauksena roskaantuneen alueen siivoamisesta, jos roskaaja itse ei huolehdi siivoamisesta. Määräyksissä veloitetaan yleisötilaisuuden järjestäjä huolehtimaan tilaisuuden jätehuollosta kokonaisuudessaan, ei pelkästään siivoamisesta. Velvoite jätehuollosta huolehtimiseen on merkittävä toimenpide roskaantumisen ehkäisemiseksi, sillä sen perusteella tilaisuuden järjestäjän on hankittava alueelle tarpeeksi jäteastioita ja huolehdittava niiden tyhjentämisestä tarpeen mukaan.

Myös lajittelu ja erilliskerääminen määrätään tilaisuuden järjestäjän vastuulle. Varsinkin isoissa yleisötilaisuuksissa hyötyjätteitä syntyy niin paljon, että lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteiden antaminen on tarpeen asianmukaisen ja turvallisen jätehuollon järjestämisen kannalta. Määräysten mukaiset lajittelovelvoitteet koskevat kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia jätteitä. Biojäte on lajiteltava ja erilliskerättävä, kun yleisötilaisuudessa tarjoillaan elintarvikkeita ja biojätettä syntyy vähäistä suurempia määriä. Yleisötilaisuuden järjestäjä voi tarvittaessa ohjeistaa elintarvikkeita tarjoilevia osallistujia biojäteastian hankkimisesta.

Yleisötilaisuuden tai -tapahtuman siivoamisvelvollisuudesta on määrätty vaikka tilaisuudella ei olisi selkeää järjestäjää. Esimerkkinä tällaisista tilaisuuksista ovat Facebook-tapahtumat, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu puistoon Facebookissa leviävän kutsun tai muun tiedon perusteella. Ensisijaisesti vastuu siivoamisesta on roskaajilla, mutta toissijaisesti tällaisen tapahtuman koollekutsujan on huolehdittava alueen siivoamisesta tapahtuman jälkeen.

Määräyksen mukaan suurimmista yleisötilaisuuksista on tehtävä jätehuoltosuunnitelma, joka tehdään pyydettyä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Määräyksellä pyritään edistämään jätehuollon järjestelyjen huomioon ottamista jo tapahtumien suunnitteluvaiheessa.

35 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätelaissa annetaan tarkat määräykset roskaantumisen ehkäisemisestä sekä siitä, mikä taho on siivousvelvollinen eri tilanteissa. Määräyksissä annetaan näin ollen ainoastaan jätelain määräyksiä täsmentäviä velvoitteita.

Jätelaissa annettua roskaamiskieltoa on korostettu säännöksessä kieltämällä jätteiden sijoittaminen jäteastian ulkopuolelle yleisillä alueilla. Yleisten alueiden jäteastioiden ylläpitäjiä on lisäksi veloitettu huolehtimaan jäteastian riittävästä tyhjennysvälistä ja alueen siisteydestä.

10 Luku Vaaralliset jätteet ja erityisjätteet

36 § Vaarallisten jätteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten vaarallisia jätteitä koskevat määräykset velvoittavat kaikkia toimijoita. Vaarallista jätettä koskevalla määräyksillä säädetään turvallisen jätehuollon käytännön järjestelyistä.

Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa toisiinsa tai muihin aineisiin tai jätteisiin. Vaikka jätelaissa ja -asetuksessa määrätään vaarallisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta, tämä tuodaan esille lyhyesti myös jätehuoltomääräyksissä, sillä tämä on erittäin tärkeää vaarallisten jätteiden asianmukaisen käsittelyn järjestämiseksi. Vaarallisia jätteitä ei saa missään tapauksessa laittaa kiinteistöittäisen keräyksen piirissä oleviin jäteastioihin tai aluekeräyspisteisiin.

Vaarallisen jätteen varastoinnista väliaikaisessa paikassa voi aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle ja terveydelle. Sen vuoksi jätehuoltomääräyksiin on sisällytetty väliaikaista varastointia koskeva määräys. Määräys enimmillään vuoden säilytysajasta ennen jatkovastaanottoon toimittamista koskee kaikkia kiinteistöjä.

Vaaralliset jätteet on toimitettava niille erikseen järjestettyihin vastaanottopaikkoihin. Kunnan on jätelain 32 §:n mukaisesti järjestettävä asumisessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto sekä maa- ja metsätaloudessa syntyvien vaarallisten jätteiden jätehuolto, mikäli vaarallisen jätteen määrä ei ole kohtuuton. Siten näissä toiminnoissa syntyvät vaaralliset jätteet on määrätty toimitettavaksi Ekokymppin järjestämiin vastaanottopaikkoihin. Jos maa- ja metsätaloudessa syntyvä vaarallisen jätteen määrä on niin suuri, ettei vastaanotto paikassa ole kapasiteettia sen vastaanottamiseen, voidaan katsoa, ettei kyse ole kohtuullisesta jätemäärästä. Ekokymppi on järjestänyt vaarallisten jätteiden vastaanoton mm. jätekeskuksessa ja lajitteluasemilla sekä mobiilikeräyksissä, joissa vaaralliset jätteet otetaan valvotusti vastaan kontteihin. Lääkejätteet on toimitettava apteekkeihin, joiden kanssa Ekokymppi on sopinut vastaanotosta. Eläinlääkejätteitä vastaanotetaan lajitteluasemilla ja jätekeskuksessa.

Vaarallisista jätteistä paristot ja akut, loisteputket ja elohopealamput sekä osa sähkölaitteista ovat tuottajavastuunalaisia jätteitä. Ne toimitetaan tuottajan tai jakelijan keräyksiin esimerkiksi päivittäistavarakaupoissa oleviin keräyspisteisiin.

Vaarallisten jätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä on säännökset jäteasetuksen 8 ja 9 §:ssä. Vaaralliset jätteet on pakattava tiiviisti kestäviin astioihin ja mahdollisuuksien mukaan alkuperäiseen pakkaukseen. Pakkauksesta tulee käydä ilmi vaarallisen jätteen nimi ja ominaisuudet. Tällä tavalla jätteen laatu ja ominaisuudet ovat varmasti tiedossa sekä jätteen haltijalla että jätteen vastaanottajalla, ja jäte osataan ohjata vastaanotto paikalta oikeanlaiseen käsittelyyn. Vaarallisia jätteitä ei turvallisuuden vuoksi saa säilyttää merkitsemättömissä pakkauksissa. Vaarallisia jätteitä ei pidä koskaan pakata elintarvikepakkauksiin turvallisuussyistä.

37 § Erityisjätteet

Erityisjätteet ovat muita kuin vaarallisia jätteitä, jotka vaativat kuitenkin haitallisuutensa tai muun laatunsa takia erityistoimia keräyksen, kuljetuksen tai käsittelyn aikana, kuten välitöntä peittämistä kaatopaikalla. Erityisjätteitä ovat esimerkiksi viiltävät ja pistävät jätteet (esimerkiksi neulat, ruiskut ja veitsenterät) sekä haisevat ja pölyävät (esimerkiksi tuhka) jätteet. Jotkut näistä jätteistä aiheutu turvallisuusriskiä tai haittaa ympäristölle, on ne määrätty pidettäväksi muista jätteistä erillään ja pakkaamaan tiiviisiin, asianmukaisilla merkinnöillä varustettuihin astioihin.

---

11 Luku Muut määräykset

38 § Tiedottamisvelvoite

Jätehuoltomääräyksissä on säädetty kiinteistön haltijalle velvollisuus tiedottaa jätehuollon lajittelu-, keräys- ja kuljetusjärjestelyistä kiinteistöllä asuville ja siellä työskenteleville. Tiedotusvelvollisuudella varmistetaan, että jätehuoltopalvelujen käyttäjät saavat tarvittavat tiedot jätehuollon asianmukaisesta hoitamisesta. Kiinteistön haltijan on määräyksen mukaan myös seurattava jätehuollon toteutumista kiinteistöllä. Näin ollen kiinteistön haltijalla on velvoite seurata mm. sitä, että jätteiden keräyspaikka täyttää jätehuoltomääräysten vaatimukset ja keräyspaikkaa käytetään oikein.

39 § Jätehuoltomääräysten seuranta ja valvonta

Ekokymppi hoitaa jätelain mukaiset ja toimialueensa kuntien sille siirtämät viranomaistehtävät, joihin kuuluu myös jätehuoltomääräysten toteutumisen seuranta. Mikäli kiinteistön jätehuollon seurannassa huomataan puutteita tai muuta huomautettavaa, Ekokymppi tekee siitä ilmoituksen asiakkaalle ja tarvittaessa myös ympäristövalvonnan viranomaiselle, joka hoitaa jätehuollon valvontaa. Ekokymppi hoitaa seurantatehtäviinsä mm. jätehuollon kuljetusrekisterin avulla.

Jätehuoltomääräysten valvonta kuuluu jätelain mukaisesti kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja ELY-keskuksille. Ympäristönsuojeluviranomaiset valvovat kaikkia toimijoita ja määräysten toteutumista kokonaisuudessaan. Ensisijaisesti valvontavastuu on kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilla. Valvovilla viranomaisilla on mahdollisuus antaa valvontamääräyksiä jätehuoltomääräysten rikkomisesta ja käyttää tehosteena hallintopakkoa, kuten uhkasakkoa, teettämisuuhkaa tai keskeyttämisuuhkaa. Mahdollista on myös tutkintapyynnön tekeminen poliisille.

40 § Poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Jätehuoltomääräykset ovat kunnallinen säädös, josta jätehuoltoviranomainen eli Ekokymppi voi yksittäisestä tapauksesta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen. Lupaa poikkeamiseen tulee hakea kirjallisesti ja asia käsitellään hallintomenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Poikkeukselle on oltava erityinen, perusteltu syy. Poikkeus voidaan myöntää vain niissä tapauksissa, joissa hakija kykenee muulla kuin jätehuoltomääräyksissä säädetyllä tavalla toimimaan siten, ettei jätehuollon järjestäminen vaikeudu, eikä ympäristölle tai terveydelle aiheudu haittaa tai vaaraa. Poikkeaminen ei saa vaarantaa myöskään jätteenkuljettajan, palvelun käyttäjän tai muiden henkilöiden turvallisuutta ja siinä on huomioitava myös kuntalaisten tasapuolinen kohtelu.

41 § Voimaantulo

Jätehuoltomääräykset tulevat säännöksen mukaisesti voimaan 1.7.2018 ja niillä kumotaan kaikki aikaisemmin voimassa olleet kunnalliset jätehuoltomääräykset.

42 § Siirtymäsäännökset

Jätehuoltomääräykseen on asetettu siirtymäaikoja, joilla pyritään siihen, että kiinteistöillä on aikaa varautua muutoksiin, ja että jätteenkeräykset ja kiinteistöjen keräyspaikat saadaan järjestettyä toimivaksi. Siirtymäsäännökset koskevat hyötyjätteiden keräystä kiinteistöillä ja jäteastioiden merkitsemistä. Näiden säännösten siirtymäaika päättyy 31.12.2018. Tällöin myös energijätteen keräys päättyy.

